

PARLAMENT EWROPEW

2009 - 2014

Dokument ta' sessioni

12.6.2013

B7-0305/2013 }
B7-0306/2013 }
B7-0307/2013 }
B7-0310/2013 }
B7-0311/2013 } RC1

MOZZJONI GHAL RIŽOLUZZJONI KONĞUNTA

imressqa skont l-Artikolu 110(2) u (4) tar-Regoli ta' Proċedura

li tissostitwixxi l-mozzjonijiet għal riżoluzzjoni mressqa mill-gruppi:
EFD (B7-0305/2013)
Verts/ALE (B7-0306/2013)
S&D (B7-0307/2013)
ALDE (B7-0310/2013)
PPE (B7-0311/2013)

dwar is-sitwazzjoni fit-Turkija
(2013/2664(RSP))

**Ria Oomen-Ruijten, Mairead McGuinness, Cristian Dan Preda,
Arnaud Danjean, Roberta Angelilli, Eleni Theocharous, Bernd Posselt,
Eija-Riitta Korhola, Ivo Belet, Rafał Trzaskowski**
fisem il-Grupp PPE
**Hannes Swoboda, Libor Rouček, Raimon Obiols, Ana Gomes,
Richard Howitt, Maria Eleni Koppa, María Muñiz De Urquiza,
Emine Bozkurt, Boris Zala, Michael Cashman, Pino Arlacchi,
Liisa Jaakonsaari**
fisem il-Grupp S&D
**Alexander Graf Lambsdorff, Guy Verhofstadt, Louis Michel,
Graham Watson, Marietje Schaake, Johannes Cornelis van Baalen,**

RC\939893MT.doc

PE509.939v01-00 }
PE509.940v01-00 }
PE509.942v01-00 }
PE509.945v01-00 }
PE509.946v01-00 } RC1

MT

Magħquda fid-diversità

MT

**Sarah Ludford, Frédérique Ries, Annemie Neyts-Uyttebroeck,
Edward McMillan-Scott, Hannu Takkula, Kristiina Ojuland**

fisem il-Grupp ALDE

Hélène Flautre, Franziska Keller

fisem il-Grupp Verts/ALE

Niki Tzavela, Fiorello Provera

fisem il-Grupp EFD

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar is-sitwazzjoni fit-Turkija (2013/2664(RSP))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet precedenti tiegħu, b'mod partikolari dik tat-18 ta' April 2013 dwar ir-Rapport ta' Progress 2012 dwar it-Turkija¹,
  - wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
  - wara li kkunsidra l-Qafas ta' Negozjar għat-Turkija tat-3 ta' Ottubru 2005,
  - wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/157/KE tat-18 ta' Frar 2008 dwar il-prinċipji, il-prioritajiet u l-kondizzjonijiet li jinsabu fis-Shubja għall-Adeżjoni mar-Repubblika tat-Turkija² (is-“Shubja għall-Adeżjoni”), kif ukoll id-deċiżjonijiet precedenti tal-Kunsill dwar is-Shubja għall-Adeżjoni tal-2001, l-2003 u l-2006,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 110(2) u (4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi fis-sighat bikrin tal-Ğimħa 31 ta' Mejju 2013 il-pulizija Torka użat vjolenza eċċessiva fi sforz biex tferrex grupp ta' dimostranti, li kienu ilhom ġimġhat jipprotestaw kontra l-qtugħ ippjanat tas-siġar bil-ħsieb ta' progett ġdid ta' kostruzzjoni fil-Park Gezi ta' Istanbul, fl-inħawi tal-Pjazza Taksim;
- B. billi l-intervent vjolenti tal-pulizija wassal għal skontri mad-dimostranti li malajr infirxu għal bliet oħra fit-Turkija, u billi dawn l-iskontri wasslu għal erbat imwiet u 'l fuq minn elf midruba, għal arresti tal-massa u għal hsara severa lill-proprietà privata u pubblika; billi l-gass tad-dmugħ kien użat b'mod estensiv, b'ċilindri tal-gass tad-dmugħ li ġew sparati direttament lejn id-dimostranti, u li kkawżaw korimenti serji;
- C. billi d-dimostrazzjonijiet rebħu l-appoġġ fost saffi differenti tas-soċjetà Torka; billi n-nisa u l-irġiel hadu sehem indaqs fid-dimostrazzjonijiet;
- D. billi jidher li l-kundanna qawwija min-naħha tal-Gvern Tork kellha effett oppost għal dak mixtieq;
- E. billi l-Artikolu 34 tal-Kostituzzjoni Torka jiggarrantixxi d-dritt li dak li jkun, mingħajr permess, jorganizza laqgħat u dimostrazzjonijiet paċċifiċi u mhux armati; billi l-Artikolu 26 jiggarrantixxi l-libertà tal-espressjoni u l-Artikoli 27 u 28 jiggarrantixxu ‘l-libertà tal-espressjoni’ u ‘d-disseminazzjoni bla xkiel tal-ħsieb’;
- F. billi l-protesti huma marbutin ukoll mat-thassib f'certi setturi tas-socjetà Torka rigward sensiela ta' deċiżjonijiet u atti legiżlattivi reċenti dwar kwistjonijiet bħal restrizzjonijiet fuq il-bejgh tal-alkoħol u riformi edukattivi;

¹ Testi adottati, P7_TA(2013)0184.

² GU L 51, 26.2.2008, p. 4.

- G. billi d-dimostranti dejjem aktar qed jesprimu thassib dwar nuqqas perċeput ta' rappreżentanza ta' ilħna minoritarji, ta' governanza awtoritarja u nuqqas tal-istat tad-dritt u ta' governanza tajba, u ta' proċessi ġusti u ekwi fit-Turkija;
- H. billi l-midja ewlenin fit-Turkija baqgħu siekta rigward id-dimostrazzjonijiet, u l-utenti ta' Twitter ġew arrestati;
- I. billi l-Kummissarju Füle u r-RGħ/VP Catherine Ashton irreagixxew għal dawn l-avvenimenti;
- J. billi l-libertà ta' għaqda, il-libertà ta' espressjoni (anki permezz tal-midja soċjali kemm onlajn kif ukoll offlajn) u l-libertà tal-istampa huma prinċipji fundamentali tal-UE;
- 1. Jesprimi l-kondoljanzi tiegħu lill-familji tad-dimostranti u tal-pulizija li tilfu ħajjithom u jawgura lill-bosta midruba fejqan ta' malajr;
- 2. Jesprimi t-thassib qawwi tiegħu dwar l-użu sproporzjonat u eċċessiv tal-forza mill-pulizija Torka fir-risposta tagħha għall-protesti paċċifici u leġitimi fil-Park Gezi ta' Istanbul, u jistieden lill-awtoritajiet tat-Turkija biex jagħmlu investigazzjonijiet dettaljati dwar il-vjolenza tal-pulizija, biex ittellgħu lil dawk responsabbli quddiem il-qrat u joffru kumpens lill-vittmi; iwissi lill-Gvern Tork biex ma jihux miżuri ħorox kontra d-dimostranti paċċifici, u jheġġegħ lill-Prim Ministro biex jadotta pozizzjoni li theggħegġ l-għaqda u l-konċiljazzjoni sabiex jevita kull eskalazzjoni ulterjuri;
- 3. Jistieden lill-awtoritajiet tat-Turkija biex jiggarrantxxu u jirrispettaw id-drittijiet taċ-ċittadini kollha għal-libertà tal-espressjoni, li jingħabru b'mod paċċifik u jipprotestaw b'mod paċċifik; jitlob li jinhelsu minnufih id-dimostranti paċċifici kollha li ġew arrestati u li huma attwalment detenuti; jitlob għal informazzjoni dwar l-ghadd preċiż ta' detenuti u midruba;
- 4. Jiddeplora r-reazzjonijiet tal-Gvern Tork u tal-Prim Ministro Erdoğan, li bin-nuqqas ta' rieda tagħhom li jieħdu passi favur ir-rikonċiljazzjoni, li jagħmlu apologija u li jifhmu r-reazzjonijiet ta' parti mill-popolazzjoni Torka kkontribwew biss għall-polarizzazzjoni ulterjuri;
- 5. Jilqa' t-tweġiba moderata mill-President Gül u l-apologiji li l-Viči Prim Ministro Arınç għamel lid-dimostranti midruba, kif ukoll id-djalogu tagħhom mal-pjattaforma ta' Taksim u mar-rappreżentanti tal-oppozizzjoni politika sabiex itaffu t-tensjonijiet; ji ssottolinja l-importanza ta' djalogu bejn il-Gvern Tork u d-dimostranti paċċifici;
- 6. Ifakk li-Turkija li, f'demokrazija inklussiva u pluralista, iċ-ċittadini kollha għandhom iħossu li huma rrappreżentati u li l-maġġornaza għandha r-reponsabbiltà li tinkludi lill-oppozizzjoni u lis-soċjetà civili fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet; ifakk ukoll lill-partiti fl-oppozizzjoni dwar ir-responsabbiltà tagħhom li jagħmlu l-parti tagħhom biex tinħoloq kultura politika demokratika li tirrispetta l-fehmiet u l-opinjonijiet differenti;
- 7. Huwa mħasseb dwar il-konfront li għaddej bejn il-partiti politici, u dwar il-fatt li l-gvern u l-oppozizzjoni mhumiex lesti jaħdnu biex jilħqu kunsens fuq riformi ta' importanza ewlenija;

iheġġeġ lill-atturi politici, lill-gvern u lill-oppożizzjoni biex jaħdmu flimkien ħalli jtejbu l-pluralità politika fl-istituzzjonijiet tal-istat u jippromwovu l-modernizzazzjoni u d-demokratizzazzjoni tal-istat u tas-soċjetà;

8. Jirrimarka li r-rwol kruċjali ta' sistema ta' kontrolli u bilanċi fil-governanza ta' stat demokratiku modern, li għandu jkun rifless fil-process kostituzzjonali li għaddej bhalissa, u li jrid ikun ibbażat fuq il-principju tas-separazzjoni tas-setgħat, b'ekwilibrju bejn il-funzjonijiet eżekuttivi, leġiżlattivi u ġudizzjarji, fuq ir-rispett tad-drittijiet tal-Bniedem u tal-libertajiet fundamentali – b'mod partikolari l-libertà tal-espressjoni u l-libertà tal-istampa – u fuq kultura politika parteċipattiva li tassew tirrifletti l-pluralità ta' soċjetà demokratika; jemmen li, fiha nnifisha, l-organizzazzjoni ta' protesti paċċifici u leġittimi tixhed kemm hija vibranti s-soċjetà civili Torka; ifakkars lit-Turkija dwar l-importanza li tkompli l-isforzi tagħha biex ittejjeb aktar l-istituzzjonijiet demokratici tagħha, l-istat tad-dritt u l-osservanza tal-libertajiet fundamentali;
9. Jishaq fuq il-bżonn ta' taħriġ intensiv kontinwu tal-forzi tal-pulizija u l-ġudikatura kemm fl-edukazzjoni formali tagħhom u matul il-karrieri attivi tagħhom rigward l-implementazzjoni tal-Protokoll ta' Istanbul (ġabru ta' linji gwida internazzjonali kontra t-tortura u t-trattament hażin) u kif ukoll dwar il-preminenza tad-drittijiet u l-libertajiet individwali;
10. Jistieden lill-awtoritajiet lokali u nazzjonali fit-Turkija biex jagħtu bidu għal konsultazzjonijiet pubblici għall-pjanijiet kollha ta' žvilupp urban u reġjonali; ifakkars fil-ħtieġa li jintlaħaq bilanc bejn it-tkabbir ekonomiku u fatturi soċjali, ambjentali, kulturali u storiċi; jitlob sabiex il-progetti relevanti kollha fit-Turkija jkunu suġġetti għal valutazzjoni tal-impatt ambjentali, mingħajr eċċeazzjoni;
11. Josserva li l-mewġa ta' protesti li qatt ma kien hemm bħala tirrifletti wkoll skuntentezza dejjem akbar f-partijiet mill-popolazzjoni Torka rigward ir-regolazzjoni tal-istil ta' ħajja; itenni li f-politika demokratika, il-gvernijiet iridu jheġġu t-tolleranza u jiżguraw il-libertà tar-riżjon u t-twemmin għaċċiċ-ċittadini kollha; jistieden lill-gvern biex jirrispetta l-pluralità u r-rikkezza tas-soċjetà Torka u biex iħares l-istili ta' ħajja sekulari;
12. Ifakkars li l-libertà tal-espressjoni u l-pluraliżmu tal-midja huma fil-qalba tal-valuri Ewropej u li soċjetà tassew demokratika, ħielsa u pluralista tirrikjedi libertà reali tal-espressjoni; ifakkars li l-libertà tal-espressjoni hija applikabbli mhux biss għal informazzjoni jew ideat li jintlaqgħu favorevolment jew li jitqiesu inoffensivi, imma wkoll, bi qbil mal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, għal dawk li joffendu, jixxukkjaw jew jiddisturbaw lill-istat jew lil kwalunkwe sezzjoni tal-popolazzjoni;
13. Jinsab imħasseb dwar id-deterjorament tal-libertà tal-istampa, dwar ċerti atti ta' censura u dwar l-awtoċensura li qed tikber u li tirrenja fil-midja Torok, inkluż fuq l-internet; jistieden lill-Gvern Tork biex iħares il-principju tal-libertà tal-istampa; jenfasizza li stampa indipendent hija kruċjali għal soċjetà demokratika, u f'dan il-kuntest, jindika r-rwol essenzjali tal-ġudikatura fil-protezzjoni u t-titjib tal-libertà tal-istampa, biex b'hekk tiggarantixxi spazju pubbliku għal dibattit u hieles u inkluživ; huwa mħasseb dwar l-ghadd kbir ta' ġurnalisti li jinsabu l-ħabs u l-bosta proċessi fil-qratli li għaddejjin bħalissa fil-konfront tal-ġurnalisti; jitlob għar-rilaxx tal-attivisti tal-midja soċjali;

14. Itenni t-thassib tiegħu dwar il-fatt li konglomerati kbar b'firxa wiesgħa ta' interassi tan-negozju huma s-sidien tal-parti l-kbira tal-midja u jikkonċentrawha f'idejhom; itenni s-sejħa tiegħu għall-adozzjoni ta' ligi ġdida tal-midja li tindirizza, inter alia, il-kwistjonijiet tal-indipendenza, is-sjieda u l-kontroll amministrattiv;
15. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jghaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni ghall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà/Viči-President tal-Kummissjoni, lis-Segretarju Generali tal-Kunsill tal-Ewropa, lill-President tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u lill-Gvern u lill-Parlament tar-Repubblika tat-Turkija.